

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Justiskomiteen
Stortinget
Postboks 1700
0026 Oslo

Deres ref.

Vår ref.
23/1549

Dato
21.04.2023

Dokument 8:161 S (2022-2023) Representantforslag om å heve strafferammen for menneskehandel

Justiskomiteen har i brev 20. mars 2023 bedt om Justis- og beredskapsdepartementets uttalelse i forbindelse med komiteens behandling av Dokument 8:161 S (2022–2023), hvor det er fremmet et representantforslag om å heve strafferammen i straffeloven §§ 257 og 258 om menneskehandel til henholdsvis inntil 10 års og inntil 15 års fengsel.

Menneskehandel er alvorlige lovbrudd som rammer sårbare mennesker. Etterforskning av saker som gjelder menneskehandel har over flere år vært prioritert. Blant annet har samtlige politidistrikter spesialiserte grupper som skal arbeide mot menneskehandel. Politiets erfaringer viser at menneskehandel normalt er krevende å avdekke og iredteføre. Dette skyldes blant annet at det gjerne er profesjonelle og godt organiserte kriminelle nettverk som står bak og at mange fornærmede har lav tillit til politiet og er redde for å forklare seg, for eksempel av frykt for represalier mot seg selv eller sin familie i hjemlandet. Disse forholdene gjør det særlig viktig at straffene som utmåles er avskrekkende.

Jeg er oppmerksom på at det kan stilles spørsmål ved om strafferammene for menneskehandel er tilstrekkelig høye. Siden menneskehandel ble kriminalisert i 2003 har 4 av 5 fellende dommer i saker om menneskehandel gjeldt utnyttelse til prostitusjon eller andre seksuelle formål. Ved straffeutmålingen er det derfor særlig nærliggende å se hen til straffenivåene i dommer som gjelder seksuallovbrudd, noe som også gjøres i praksis, se f.eks. Høyesteretts dom i Rt. 2010 s. 733.

Straffelovrådet har nylig gått gjennom straffelovens kapittel om seksuallovbrudd, og også vurdert strafferammene og straffenivåene. I utredningen har rådet blant annet kommentert forholdet mellom strafferammen i bestemmelsene om voldtekt og strafferammen i bestemmelsene om menneskehandel. Utredningen er nå ute på høring, og oppfølging av utredningen er en prioritert oppgave for regjeringen.

Etter mitt syn bør endringer i straffeloven bygge på et grundig arbeid. Dette gjelder også heving av strafferammer. Ved utformingen av straffeloven ga lovgiver uttrykk for at strafferammene burde være realistiske, og pekte på at en heving av den øvre strafferammen for å gi signaler om et høyere straffenivå for normalovertredelser, ofte strider mot målsettingen om mer realistiske strafferammer.

Jeg mener det er grunn til å komme tilbake til spørsmålet om strafferammene for overtredelse av straffeloven §§ 257 og 258 om menneskehandel bør endres, etter at Stortinget har behandlet den kommende proposisjonen om endringer i bestemmelsene i straffelovens kapittel om seksuallovbrudd.

Med hilsen

Emilie Mehl

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur